

STM:N SOTE-HENKILÖSTÖOHJELMAN KANSAINVÄLINEN REKRYTOINTI JA ULKOMAINEN TYÖVOIMA –ALATYÖRYHMÄN KOKOUS

Aika	maanantai 12.9.2022 klo 10.00–11.30
Paikka	Teams
Paikalla	Katri Niskanen, TEM, puheenjohtaja Juha Kurtti, Tehy Leena Kaasinen, Super Hanna Takolander, JHL Kalle Ojanen, Turun ammatti-instituutti Kristina Mikkonen, Oulun yliopisto Kirsi Sipola, Uudenmaan TE-palvelu Sinikka Tamminen, OPH Mervi Kattelus, Lääkäriliitto Sirpa Sivonen, KT Terhi Lindgren, Attendo Anna Chainier, Hammaslääkäriliitto Jenni Kangas, Valvira Rosa Marttila, Jyty Berit Kiuru, SM Ismo Rautiainen, Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä Anne Ekroth, OKM Tuuli Huhtilainen, Migri Vesa Saarikoski, Jyväskylän AMK Tatu Tulokas, Mehiläinen Satu Salonen, TEM, sihteeri

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10:00.

2. Alatyöryhmän uusi puheenjohtaja ja sihteeri esittäytyvät

Alatyöryhmän kokoonpanoon on työ- ja elinkeinoministeriön osalta tullut kesän aikana muutoksia. Uusi puheenjohtaja johtava asiantuntija Katri Niskanen työ- ja elinkeinoministeriöstä esittäytyi. Uusi sihteeri erityisasiantuntija Satu Salonen työ- ja elinkeinoministeriöstä esittäytyi.

3. Sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelman ajankohtaiset asiat

Puheenjohtaja esitteli sote-henkilöstön riittävyyden ja saatavuuden ohjelman ajankohtaiset asiat. Syksyn budjettiriihessä ohjelmalle osoitettiin vuodelle 2023 rahoitusta 2 miljoonaa euroa. Esitettä rahoituksesta osa ohjataan sote-alan kansainvälisten rekrytointien kehittämisen toimenpiteisiin, todennäköisesti liittyen laillistamisprosessiin ja sitä tukevaan pätevyitymiskoulutukseen. Rahoituksen jakautuminen selviää syksyn aikana.

4. Alatyöryhmän toimenpide-ehdotukset: tilannekatsaus ja terveiset sote-ministerityöryhmän kokouksesta

Osaamisen varmistamisen kokonaisuus, mukaan luettuna sote-alan kansainväliset rekrytoinnit, olivat esittelyssä 8.9.2022 sote-ministerityöryhmässä. Puheenjohtaja toi alatyöryhmän tietoon sote-ministerityöryhmän kokouksen terveiset. Sote-alan kv. rekrytoinnin toimenpiteet saivat kiitosta minryssä. Keskusteluissa korostui täällä jo olevien ulkomaalaisten sote-alan ammattilaisten työllistymisen edistämisen sekä pätevyitymiskoulutuksen sujuvuuden tärkeys. Myös Suomessa olevien tilapäistä suojelua saavien ukrainalaisten työllistyminen sote-alalle nousi esiin. Minryn keskusteluissa todettiin myös, että kilpailu erityisesti EU/ETA-alueella sote-alan ammattilaisista on todella kovaa.

Puheenjohtaja esitteli sote-alan kansainvälisen rekrytoinnin osalta tälle ja ensi vaalikaudelle suunniteltujen toimenpiteiden tilanteen, jonka jälkeen aiheesta käytiin keskustelua.

Keskustelussa nousi esiin mm. se, että kentällä sote-alan kv. rekrytoinneissa tapahtuu paljon. Sivonen/KT toi esiin, että toimenpiteiden suunnittelun ja edistämisen yhteydessä on pidettävä huolta työperäisen hyväksikäytön ehkäisystä ja rekrytointien eettisyydestä. Huhtilainen/Migri korosti, että etenkin kolmansiin maihin suunnatuissa toimenpiteissä tulee olla tarkkana, että oleskeluluvan saamisen edellytykset täyttyvät lähtömaakoulutuksiin osallistuvilla, muuten resurssit menevät hukkaan. Rautiainen/PHHYKY nosti esiin, että yksityiset yritykset tekevät jo rekrytointeja ja lähtömaakoulutuksen kaltaista toimintaa sekä tiedusteli, miten toimenpidesuunnitelmassa oleva lähtömaakoulutuspalvelutuote suhteutuu yksityisten harjoittamaan toimintaan. Lisäksi suunnitellut 1-2 kolmatta maata kahdenvälisen sopimusten kohteiksi on verraten vähän ottaen huomioon työnantajien aktiivisuuden kolmansissa maissa ja nykyisin.

Keskustelussa nousi esiin myös se, että kolmannet maat ovat sote-alan kannalta potentiaalisimpia kohdealueita. Saarikoski/JAMK nosti esiin haasteen siitä, miten saada tänne houkutelut ihmiset myös jäämään. Pitovoiman vahvistaminen vaatii myös työnantajilta ja työyhteisöiltä uuden oppimista ja epämukavuusalueelle astumista.

Kaasinen/Super huomautti, että suurin tarve työvoimalle on tällä hetkellä vanhuspalveluissa ja tuetun asumisen palveluissa (pääasiassa muita nimikkeitä kuin sairaanhoitajia). Kielikoulutuksen ja kielitaidon kehittämisen turvaaminen on avainasemassa, jotta kv. rekrytoinneissa voidaan onnistua, ja valtion tulisi ottaa kielitaito-asiat vastuulleen. EU/ETA-alue olisi kotoutumisen kannalta helpoin, mutta markkinana ei riitä. Kielikoulutuksen ja kielitaidon kehittämisen toimenpiteet on nostettava vahvasti mukaan valmisteilla olevaan tiekarttaan: niitä ei voi kytkeä pelkästään laillistamisprosesseihin, sillä monet olennaiset sote-alan nimikkeet eivät ole laillistamisen piirissä.

Rautiainen/PHHYKY totesi, että työnantajien tulee olla realisteja kielitaitoon liittyvien odotusten suhteen. Kielitaidon tukemiselle tulisi olla selkeät rakenteet, mikä tarkoittaa myös rakenteellisia muutoksia työpaikoilla. Myös asettautumispalveluita tulisi olla tarjolla alueellisesti niin, etteivät ainoastaan relokaatioyritykset tarjoaisi niitä. Mikkonen/OY korosti työssä tapahtuvaa kielenoppimista ja sitä, että integraatio tapahtuu usein asteittain. Lindgren/Attendo nosti esiin sen, että rekrytointihankkeissa on mahdollista panostaa lähtömaassa tapahtuvaan kielenoppimiseen, mutta myös maahantulovaiheen kielenopetusta on tehostettava.

5. Kansainvälisten käytäntöjen esikuva-analyysi

Kirsi Sipola/Uudenmaan TE-palvelu esitteli valmistumassa olevan kansainvälisten käytäntöjen esikuva-analyysin, jossa tarkastellaan eri maiden kansallisia käytäntöjä sote-alan kansainvälisten rekrytointien edistämiseksi.

Analyysi ja esittely sai alatyöryhmältä kiitosta. Sovittiin, että keskustelua analyysistä käydään seuraavassa kokouksessa. Esitysmateriaalit toimitettiin alatyöryhmälle tarkemmin tutustuttavaksi.

6. Muut asiat

Ei muita asioita.

7. Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään 6.10.2022 klo 10:00-11:30 Teamsissa. Kutsu on lähetetty alatyöryhmän jäsenille ja varajäsenille.

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11:38.